

1. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS HELYZETE

Az elkövetkező kormányzati ciklus meghatározó költségvetés-politika prioritása továbbra is az államadósság és a GDP-arányos költségvetési hiány csökkentése, az egyensúlyos költségvetés megközelítése mellett a kiegyensúlyozott gazdasági növekedés fenntartása.

A pénzügyi stabilitás fenntartása mellett a kormány – a demográfiai intézkedéseket, valamint a versenyképesség erősítését és a termelékenység javítását előtérbe helyezve – továbbra is elkötelezett a családok támogatásának kiterjesztése, a munkaalapú gazdaság erősítése, hazánk innovációs képességének fejlesztése, a nemzetpolitikai célok megvalósítása, valamint Magyarország külső és belső biztonságának garantálása mellett.

Ezen célkitűzések szem előtt tartásával a költségvetési kitekintés az uniós módszertan szerinti hiány tekintetében 2020. évre 1,5%-os, 2021-re 1,2%-os, 2022-re pedig 0,5%-os GDP arányos hiánnyal számol.

1.1. KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOK ALAKULÁSA

A 2020-2022-es évekre vonatkozó költségvetési kitekintés a törvénytervezetet megalapozó makrogazdasági pályára épül.

A kitekintés elkészítése az ún. változatlan költségvetési politika (angolul: no policy change) feltételezésére épül. Ez azt jelenti, hogy olyan esetekben, ahol nincs a hatályos szabályozástól eltérő országgyűlési vagy kormányzati döntés, ott a kalkuláció a hatályos szabályozást, közpolitikai irányt veszi alapul és ez alapján végez ún. technikai kivetítést. Ez tehát nem jelenti azt, hogy *valójában* ez fog megvalósulni a jövőbeli években, csak a jövőbeli döntések hatásával most még értelemszerűen nem tudunk számolni.

A számítások az alábbiak figyelembevételével készültek:

A kitekintés figyelembe veszi a 2019-től bevezetni tervezett adóváltozások hatását.

A **társasági adó** esetében továbbra is 9%-os adókulccsal számol a költségvetés.

A **pénzügyi szervezetek különadójából** a 2019. évvel azonos szintű bevétel várható a későbbi években is.

Az **általános forgalmi adónál** a hatályos jogszabályok szerinti kulcsokkal és a 2019-től tervezett változásokkal számol a kitekintés.

A **személyi jövedelemadó** – technikai feltevésként – a teljes időhorizonton 15%-os kulccsal adózik. A számítások tartalmazzák a friss házaspár adókedvezményét és a gyermekek után igénybe vehető kedvezményeket.

A kitekintés számol a nyugdíjas munkavállalók járulék és szociális hozzájárulási adó mentességével is.

A 2017-ben elkezdett jelentős mértékű **minimálbér- és garantált bérminimum emelés**, továbbá **az állami vállalatok körében meghirdetett béremelési program** mind a költségvetési szféra, mind az állami vállalatok tekintetében központi támogatást von maga után az elkövetkező években, amit a prognózis a 2019 utáni években is tartalmaz.

A 2020-2022. évek között a Munkahelyvédelmi Akciót részben felváltó új típusú, elsősorban a munkaerőpiacra újonnan vagy tartós kihagyást követően belépőket segítő **munkáltatói kedvezmények** tovább folytatódnak, amelynek keretében a szociális hozzájárulási adó kedvezményeknél - a foglalkoztatotti létszám növekedése miatt - kismértékű létszám bővülést vesz figyelembe a kitekintés.

A lakástámogatások esetében a **családi otthonteremtési kedvezmény és a Nemzeti Otthonteremtési Közösségek** felfutásával számol a prognózis.

A **családi pótlék** esetében a jogosultak száma a támogatási rendszerből kilépő korosztályok nagyobb létszáma miatt kismértékben csökken.

A **korhatár előtti ellátásoknál** még 2019 után is kisebb létszámfogyás várható, így megtakarítással lehet számolni, mivel az érintettek betöltik a nyugdíjkorhatárt, új belépők viszont már nem lesznek.

A **nyugdíj** kiadások és a **jövedelempótló ellátások** megőrzik reálértéküket, az inflációt követő mértékben emelkednek, valamint a nyugdíjasok részesülhetnek a gyors gazdasági növekedés eredményéből a nyugdíjprémium révén.

Folytatódnak a kormány által meghirdetett, **hazai forrásból finanszírozott beruházások**, így különösen a paksi atomerőmű beruházásának kivitelezése, a Liget Budapest projekt, a kiemelt közútépítések, a Budapest-Belgrád vasút, a balatoni területfejlesztési program, az Egészséges Budapest Program, valamint a Modern Városok Program beruházásai.

A **Honvédelmi Minisztérium** költségvetése a GDP arányos finanszírozásra vonatkozó szabályok szerint nő. A többletben benne foglaltatnak a rendvédelmi életpálya felfutásával összefüggő kiadások is.

A **tömeges bevándorlás kezeléséhez szükséges** források 2019 után is biztosítottak lesznek.

Az **állami vagyonhoz** kapcsolódóan a tervek 2019-től nem tartalmaznak egyszeri bevételeket, valamint jelentősebb üzleti tranzakciókat sem.

Az **adósságszolgálati kiadásoknál** az évről-évre kisebb deficit hatása csak késleltetve jelentkezik, a nettó kamatkiadás az emelkedő rövid és hosszú hozamok következtében nő. A GDP-arányos nettó pénzforgalmi kamatkiadás a 2019. évi 2,2%-os szintről 2022-re fokozatosan 1,9%-ra csökken.

Jelentősebb tartalékok állnak rendelkezésre a kitekintés időszakában is a központi tartalékok tekintetében: az **Országvédelmi Alap** jelentősen megemelkedik, az általános jellegű **Rendkívüli kormányzati intézkedések** előirányzata azonos összegű a 2019. évivel.

A számítások tartalmazzák az **Adócsökkentési és Fejlesztési Alapot**, amely az adó- és járulékkerhek mérséklését célzó kormányzati intézkedések és fejlesztési célok forrásául, vagy az adósság csökkentésére szolgálhat. Amennyiben az alapot részben vagy egészben adócsökkentésre fordítja a kormány, a mérlegben szereplőnél értelemszerűen dinamikusabban csökkenhet az újraelosztási ráta és az adócentralizáció.

Az **önkormányzati egyenleg** az uniós források felhasználása révén várhatóan romlik 2020-ban a 2019. évhez képest, majd fokozatosan javul a következő években.

1.2. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ELŐREJELZÉSÉVEL VALÓ ÖSSZEHASONLÍTÁS

Az Európai Bizottság 2018. május 3-án megjelent tavaszi előrejelzésében 2019-re 2,1%-os európai uniós módszertan szerinti hiánnyal számol, míg a költségvetési törvényjavaslat 1,8%-os hiánycélt tűzött ki. A magasabb hiányprognózisban szerepet játszik, hogy a Bizottság szerint a minimálbér-emeléseket követően a keresetek dinamikája és így a fogyasztás is erőteljesebben lelassulhat 2019-ben, illetve hangsúlyosabban veszik számításba a kapacitáskorlátok hatását is.

Az eltérés magyarázatában figyelembe kell venni, hogy az Európai Bizottság előrejelzésének lezárásáig nem volt ismert a 2019. évi költségvetési törvényjavaslat.

A GDP-hez viszonyított, uniós módszertan szerinti adósság a Bizottság szerint 2019-re 71,0% lehet, míg a költségvetési törvényjavaslattal teljes tartalmi összhangot mutató 2019-es Konvergencia program prognózisa szerint 69,6%. Az eltérést döntően az magyarázza, hogy a Bizottság jóval alacsonyabb növekedési prognózissal számol, ami rontja az adósságcsökkenési ütemet.